

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 11 (листопад 2022 р.)

Загальні проблеми культури.

Проблеми. Нагородження. Семінари

02 листопада відбувся XX Всеукраїнський науково-практичний семінар з питань символіки та семантики в українській культурі «Зрима пісня України». В онлайн-заході взяли участь понад 230 працівників закладів культури та освіти України. Тема цього річного семінару – «Українського цвіту по всьому світу...». Його мета – збереження традицій і культурної спадщини минулого, розвиток сучасної культури в умовах вимушеної міграції, привернення уваги до важливої ролі родинного виховання дітей та молоді на засадах любові до рідного краю. Для учасників були проведені пленарні засідання, лекції, майстер-класи з фольклористики, хореографії, народної обрядовості, різних видів народних ремесл та рукоділля. Також була представлена виставка старовинних і сучасних виробів декоративно-ужиткового мистецтва, проведені онлайн-екскурсії мистецькими центрами та музеями України. Під час семінару учасники розглянули такі питання: роль української народної традиції у вихованні підростаючого покоління в умовах вимушеного переселення під час воєнних дій; особливості роботи з дітьми в умовах вимушеного переселення; витинанки та писанки в Україні й Польщі; українські традиційні прикраси з бісеру; писанка – символ України; традиційний петриківський розпис та сьогодення; вплив воєнного стану на розвиток української вишивки тощо. Організатори семінару: Департамент освіти та науки Одеської міської ради, Комунальна установа «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників», Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, Міжобласна громадська організація «Чорноморський округ. Козацтво Запорозьке», Музей історії розвитку

українського козацтва, культурно-просвітницький центр «Козак-центр». Науково-практичний семінар «Зрима пісня України» проводився на виконання Міської цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді міста Одеси «Я – одесит, патріот України» на 2021-2026 роки.

З 08 листопада до 12 листопада 2022 року в Естонії проходили одеські літературні дні, в рамках яких проводились зустрічі з письменниками Одеси та презентації їх книг. Захід організовано у рамках співпраці міст-побратимів Одеси та Таллінна, а також літературних міст ЮНЕСКО – Одеси та Тарту. Літературні дні Одеси в Естонії стартували з музею Лідії Койдули в Пярну. Тут відбулася презентація збірки дитячих письменників Одеси «Барабулька» та виставка персонажів із книг дитячих письменників (колекції іграшок у стилі гармошок Єлизавети Лісютіної). Нові книги презентувала голова секції дитячих письменників Одеси, член Національної спілки письменників України Інна Ішук. Біоенерготерапевт Софія Нагорняк представила свою книгу «Відкрий душу ангелу світла» та колекцію старовинних рушників. У літературному місті ЮНЕСКО Тарту було організовано одеський вечір української культури. Захід проходив у лютеранській парафії для українців, які змушені були залишити свої міста та села у пошуках притулку в Європі. На вечорі звучали українські пісні, гостей частували одеськими стравами. У Таллінні пройшли зустрічі з юними читачами центральної бібліотеки, яким була представлена дитяча література одеських авторів. На завершення книги було передано у дарунок бібліотеці. Також одесити та бібліотекарі Таллінна обговорили можливості проведення круглих столів з одеськими бібліотеками та подальші плани щодо зміцнення літературного мосту дружби між Естонією та Україною. Завершився літературний тур у місті Пилву.

14 листопада Одеський міський голова Геннадій Труханов зустрівся з представницею офісу ЮНЕСКО в Україні пані К'ярою Децці Бардескі, яка контролює процес включення історичного центру Одеси до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Пані Бардескі зазначила, що прибула до Одеси вперше та вже частково ознайомилася з архівними матеріалами, архітектурною та культурною спадщиною міста. Наразі проходить ретельне ознайомлення з номінаційним досьє, яке було доставлене до Парижа 11 жовтня 2022 року. Питання Одеси має бути розглянуто вже наступної сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Під час зустрічі сторони обговорили процедуру вступу та виконання рекомендацій ЮНЕСКО. У найкоротші терміни Одеською міською радою надсилається до Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО вся затребувана додаткова інформація. За порадою міжнародних спеціалістів історичний ареал документально зареєстрований як єдиний пам'ятник. Також за їх рекомендацією створений новий Департамент, який

відповідає за контакти з ЮНЕСКО та об'єднує структури одеської мерії, відповідальні за збереження культурної та архітектурної спадщини, міжнародні зв'язки, культуру та туризм. Наразі готується відповідна міська цільова Програма. Крім того, продовжується міжнародна діяльність, спрямована на промоцію Одеси та отримання підтримки міжнародних партнерів, муніципалітетів поріднених міст та дипломатичних структур. «Сьогодні, коли йде війна і ворог руйнує українські міста, для нас дуже важливо зберегти нашу культурну спадщину для наступних поколінь. Тому ми скористалися правом вступу за прискороною процедурою. Ми продовжуємо виконувати всі рекомендації та з нетерпінням очікуємо позитивного рішення сесії ЮНЕСКО», – зазначив Геннадій Труханов.

Бібліотечна справа

03 листопада в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського до Міжнародних Таїровських читань у відділі літератури з питань економіки та сільського господарства представлена книжково- ілюстративна виставка «Виноградарство та виноробство XXI століття». Серед представлених книг: Власов В. В., Шерер В. А. «Василий Егорович Таиров», Власов В. В., Пашковський О.І. «Виноград, вино, здоров'я», Штірбу А. «Організаційні і технологічні проблеми культивування винограду», а також журнали: «Захист виноградників від шкідників і хвороб у літній період», «Передзимовий захист винограду», «Захист винограду та плодово-ягідних культур від впливу негативних метеофакторів».

08 листопада в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського бібліотеці відбулась дуже важлива та вкрай актуальна зустріч з головним інспектором відділу запобігання надзвичайним ситуаціям по Приморському району ДСНС, майором служби цивільного захисту Кононенко Євгеном Ігоровичем. Дізнавались про те, як розрізняти вибухонебезпечні предмети та що робити при їх виявленні, а також про дії населення під час хімічної та ядерної загрози. Нехай ці знання нам ніколи не знадобляться! Дякуємо Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини ОДА за організацію цієї зустрічі.

08 листопада в бібліотеці Івана Рядченка м. Чорноморська відбулося свято до Дня української писемності та мови «Мова – то найперша ознака нації». Це свято має глибинну, духовну суть. Це найдорожчий скарб, переданий нам сотнями попередніх поколінь, злеланий у піснях, словах, в переказах та приказках. Дуже значимо, що в нашому місті рідна мова звучить всюди, бо ми розуміємо, що цей нетлінний скарб служить єднанням між поколіннями та є найголовнішою

ознакою народу, що дає йому право називатися нацією. Цього літа в бібліотеці працювали безкоштовні курси з української мови, які користувалися підвищеним попитом у слухачів. Відвідувачі курсів розвивали навички спілкування українською і ті, хто знав і ті, хто раніше зовсім не вивчав українську. На свято були запрошені: представниця уповноваженого із захисту державної мови за трьома областями півдня України, депутатка одеської районної ради, волонтерка, ініціаторка проекту «Одеса україномовна», Ярослава Вітко-Присяжнюк, заступник міського голови Ігор Анатолійович Лубковський, депутат чорноморської міської ради, голова постійної комісії з питань культури, освіти, охорони здоров'я, спорту та справ молоді Олександр Олександрович Тонкошкур, представники міської «Просвіти» письменники, поети та чорноморці. Філолог за фахом, просвітянка, письменниця Валентина Сидорук привітала мешканців міста від творчої інтелігенції м. Чорноморська. Почесною грамотою міського голови була нагороджена майстриня Валентина Сергіївна Штельмах. Безмежно вдячні учням та викладачам школи мистецтв ім. Л. Нагаєва за участь у нашій зустрічі. Їх виступи по справжньому наповнені щирістю, що стають родзинкою будь-якого заходу. Наша мова – це велика основа для нашої єдності!

11 листопада в Центральній міській бібліотеці ім. І. Рядченка знов гамірно! До Дня української писемності та мови бібліотекарі юнацького відділу провели гру-квест «Сторінками літературних творів» для студентів Чорноморського морського фахового коледжу ОНМУ. Разом з викладачем української мови та літератури Мариною Сердюк хлопці групи 107 «Електрогазозварювальники» та дівчата 108 групи «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» провели захоплюючий, цікавий та корисний час. Дуже приємно, що молодь спілкується рідною мовою та знає українську літературу! Кожна «станція» була пройдена і зібрані всі слова цитати І. Франка. А ще вразила талановитість і творчість юнаків. Інтелектуальна гра закінчилася музичною паузою братів Андрія та Вадима Гаврилових.

17 листопада фахівці Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського Забіянов Євген та Антонюк Дмитро взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній бібліотечній конференції «Бібліотека у сучасному інформаційному просторі: проблеми та перспективи», присвяченій 100-річчю створення бібліотеки Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. На заході було приділено увагу таким темам як історія створення бібліотеки університету Ушинського і її книжкового фонду; особливостям електронних ресурсів провідних бібліотек України та досвіду їх роботи у комплексному обслуговуванні користувачів. Наші бібліотекарі виступили з доповіддю «Морально-психологічна підтримка у

бібліотеці під час війни», яка отримала дуже позитивні відгуки від колег з Одещини та інших регіонів України. Особливу увагу в доповіді було приділено таким сучасним напрямкам соціокультурної діяльності як відеогеймінг та бібліотеатр.

23 листопада провідний бібліотекар відділу краєзнавчої літератури і бібліографії Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського Катерина Черненко виступила з доповіддю «Бібліотеки Одещини у вивченні та розповсюдженні знань про Великий Голод» під час Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Голодомор-геноцид як чинник руйнації традиційної культури українців» до 90-х роковин Голодомору 1932-1933 рр., яка проходила в Одеській національній науковій бібліотеці. Потрібно шанувати і пам'ятати про страшну трагедію ХХ століття – Голодомор! Тільки правдиві знання ліквідують спотворені уявлення про Голодомор. Не мовчімо! Кожне зібране свідчення очевидців не повинне пропасти! Говорімо! Нести правду потрібно, якою б страшенною вона не була!

26 листопада в День пам'яті жертв Голодоморів в Україні, фахівці Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського прийшли до Одеського національного художнього музею на відкриття виставки картин «Голодомор очима українських художників» (колекція Морган Вільямса). Щира подяка організаторам заходу – Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації, Американсько-українській діловій раді (USUBC) – за можливість побачити очима митців найтрагічнішу сторінку в історії нашого народу, замислитися, що українська нація втратила мільйони людей внаслідок рукотворного голоду. О 16.00 бібліотекарі долучились до національної акції – запалили свічки в знак пам'яті про мільйони невинно убієнних!

29 листопада в універсальному читальному залі Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси відбувся телеміст з обміну досвідом між бібліотеками Естонії та Одеси. В універсальному читальному залі – творчій лабораторії дитячих бібліотек Одеси – було представлено виставку творчих робіт юних читачів. Під час телемосту одеські бібліотекарі розповіли естонським колегам, що у воєнний час бібліотеки стали центрами з патріотичного виховання підростаючого покоління. У книгозбірнях проводяться цікаві тематичні заходи, проєкти для юних одеситів та дітей-переселенців. Естонці теж поділилися досвідом, розповівши про роботу центральної бібліотеки Таллінна, центру дитячої літератури з великою колекцією книг та казковим горищем, де проводяться дитячі програми. Також своїми творчими досягненнями поділилися бібліотекарі естонських міст Виру та Нарва. Редактор естонського журналу «ТАНЕКЕ» Ілона Марцин розповіла про спільний

українсько-естонський конкурс «Розмалой ката». Конкурс ініційований одеською секцією дитячих письменників України та бібліотекою № 4 ЦБС для дітей м. Одеси. Роботи переможців будуть опубліковані в естонському журналі «ТАНЕКЕ» та київському журналі «Малюк Котя». У березні 2023 року у виставковій залі центральної бібліотеки Таллінна планується проведення виставки персонажів із творів одеських дитячих письменників. Ця виставка 6 грудня відкривається в бібліотеці № 21 м. Одеси. Телеміст Одеса-Таллінн відкрив нові ідеї та можливості для вдосконалення роботи бібліотечної системи та подальшого міжнародного співробітництва.

До 300 річчя від дня народження Григорія Сковороди – видатного українського філософа, просвітителя-гуманіста, поета, педагога відділ обслуговування ЦБС м. Чорноморська підготував захід для ветеранів заводу «Квант». Подивилися відеопрезентацію про життєвий та творчий шлях Г. Сковороди. Зав. відділом обслуговування Людмила Прокоф'єва розповіла цікаві факти з життя філософа та прочитала байки та вірш із збірки «Сад божественних пісень». Ветерани висловили вдячність працівникам бібліотеки і продовжили своє спілкування за часем із солодощами.

Клуби. Парки. Зоопарк

03 листопада в Одеському зоопарку стартував новий проєкт «Зоошкола». В рамках проєкту заплановано проведення фахівцями зоопарку циклу лекцій з питань утримання тварин у домашніх умовах. Лекції цікаві та корисні як для тих, хто має практичний досвід з утримання хатніх тварин, так і тих, хто планує завести домашнього улюбленця. Лекції проходять у форматі «питання – відповідь». Слухачем може стати кожен, кому виповнилося 18 років. На першій лекції будуть обговорюватися такі питання: ветеринарна допомога; розмноження та годування хатніх екзотичних птахів; організація розплідника екзотичних птахів. Перша лекція відбулась 16 листопада.

Духовно-релігійне життя

21 листопада у виставковій залі Свято-Архангело-Михайлівського жіночого монастиря відбулося відкриття XV Міжнародної виставки дитячої творчості «Золота осінь миру». На виставці представлені роботи дітей з України та різних країн світу – учасників міжнародного конкурсу «Діти малюють мир». Серед них – і вихованці творчих навчальних закладів м. Одеси. Цьогоріч діти зобразили на своїх малюнках мирну квітучу Україну. Автори найкращих робіт були відзначені дипломами та пам'ятними подарунками. Виставка організована з благословення Високопреосвященішого Митрополита Одеського та Ізмаїльського Агафангела

за підтримки Управління культури Департаменту культури, міжнародного співробітництва та євроінтеграції Одеської міської ради, КУ «Міська художня галерея» та Одеської обласної Ради Миру. Міжнародний конкурс дитячих малюнків «Діти малюють мир» проводиться в Одесі вже 25 років поспіль у рамках проєктів «Великодні зустрічі», «Різдвані вечори», «Золота осінь миру». Роботи юних художників подорожують Україною та світом, прикрашаючи різноманітні виставки у Конгресі США, ПАРЄ, Верховній Раді України.

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

06 листопада у комунікативно-виставковому просторі Одеського муніципального музею ім. О. В. Блещунова «Квартира № 6» відкрився проєкт LIVE. Творчий проєкт присвячений мужності та героїзму українців, які не лише відстоюють незалежність, територіальну цілісність України у війні з російським агресором, а й борються за безпеку Європи і весь цивілізований світ. Сучасні борці в Україні – це не лише військові. Це звичайні люди, які працюють і живуть заради перемоги. Вони сильні, мужні, незламні, але водночас вразливі. Сьогодні Україна дихає з Європою одним повітрям, живе одним життям. Життям, у якому ми не маємо права звикати до війни. До проєкту увійшли роботи митців та фотографів: Алли Білоус, Михайла Барабаша, Вікторії Березіної, Анастасії Боготини, Жанны Возбранної, Анни Грохольської, В'ячеслава Гужова, Артема Гумілевського, Юлії Дроздек, Леся Касьянова та інших. Кураторська група проєкту: Максим Єлігулашвілі – головний редактор, Олена Афанасьєва – кураторка, Макс Афанасьєв – редактор програм «Майстерня артвізму». Ознайомитися з виставкою можна було 26 та 27 листопада.

24 листопада у Музеї західного та східного мистецтва розпочала свою роботу виставка «Дзвони пам'яті» народного художника України, лауреата Шевченківської премії Валерія Франчука. Вибудовуючи авторський колористичний Всесвіт, він робить лики тих, хто страждає незрозуміло за чий гріх рабів Божих іконописними. А скульптури з дерева – не що інше, як імпровізований вітвар чи надгробок, де згадують близьких хоча б пучком сухоцвітів. Можливість відкрити виставку такого значного мистецького рівня з'явилася завдяки ініціативі та допомозі одеського мецената, засновника арт-галереї «Андеграунд», колекціонера, а тепер ще й волонтера Валерія Махіна. Виконавчий комітет Одеської міської ради ще у серпні ухвалив рішення «Про затвердження переліку визначних пам'яток Одеси для розміщення на них відмітного знаку «Блакитний щит». Перелік налічує 51 пам'ятник: 40 – національного та 11 – місцевого значення. Міжнародний відмітний знак «Блакитний щит»

використовується у світі для позначення пам'яток культурної спадщини. Його форму визначено Гаазькою конвенцією 1954 року про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту. Цей знак сигналізує про те, що об'єкт, на якому він розташований, є пам'яткою і не використовується у військових цілях, тому не може бути об'єктом збройної агресії. Враховуючи, що Україна є стороною Гаазької конвенції, з метою захисту та збереження об'єктів культурної спадщини ініціативу розміщення знаків «Блакитний щит» було підтримано керівними органами ЮНЕСКО. У рамках грантової допомоги від ЮНЕСКО, наданої одеській громадській організації Museum for change, профінансовано виготовлення відмітних знаків для 51 пам'ятника. На початку листопада у відповідь на звернення Одеського виконавчого комітету Міністерство культури та інформаційної політики України дозволило розміщення знаків «Блакитний щит» на пам'ятках національного значення в Одесі. Нині більшість знаків вже встановлено. Процес розміщення відмітних знаків на пам'ятках, що увійшли до переліку, проводиться за сприяння структурних підрозділів Одеської міської ради, Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної військової адміністрації та активної участі громадськості. Так, знаки «Блакитний щит» з'явилися на всіх будинках Приморського бульвару, будинку Одеської мерії, Художнього музею, Музею західного та східного мистецтва, Одеської національної наукової бібліотеки, будинках Лібмана і Руссова та інших.

30 листопада на черговій сесії Одеської міської ради депутати прийняли рішення про демонтаж та перенесення пам'ятників О. Суворову та «Засновникам Одеси». Мер Одеси зазначив, що напередодні відбулися консультації з громадськістю. Були проведені онлайн-конференція та онлайн-голосування серед мешканців міста. Активна частина одеситів висловила свою думку – пам'ятник Катерині II повинен бути прибраний з центру міста. Міський голова також запропонував створити в Одесі Парк радянського та імперського минулого, для чого вивчити приклад популярного литовського Парку тоталітаризму. «А поки ми будемо створювати Парк радянського та імперського минулого, пам'ятники «Засновникам Одеси» та Олександрю Суворову будуть тимчасово перенесені до Одеського художнього музею. Наш музей дуже відомий не тільки в Україні, а й у всьому світі», – прокоментував рішення Геннадій Труханов. Щодо майбутнього благоустрою площі, звідки буде перенесено пам'ятник «Засновникам Одеси», пропонується зберегти традиції забудови історичної частини Одеси та залучити до нового проєкту італійських фахівців. Попередню згоду від італійців вже отримано.

В Одесі триває створення Меморіалу загиблим захисникам України у сквері Героїв Небесної Сотні (Проспект Шевченка, 4). На

сьогодні виконано близько 75% усіх запланованих робіт. Проведено демонтаж старого покриття, влаштовано основи клумб та Меморіалу у вигляді гранітного стилобату з висадженими у ньому деревами. Також прокладено необхідні інженерні комунікації, встановлені опори освітлення з ліхтарями, змонтовано системи відеоспостереження та Wi-Fi. Триває облицювання гранітом Меморіалу воїнам Одеси та області. На території скверу влаштовано 15 клумб, що заповнені чорноземом, ще 5 клумб – на стадії виконання. Триває благоустрій території гранітною плиткою. Роботи в повному обсязі планується завершити у 2023 році.

Образотворче мистецтво

03 листопада виставка живопису «Депривація» відкрилася у галереї ArtOdessa в Літньому театрі Миського саду. Автор робіт – Антон Остромецький. В проєкт попала серія пейзажів крупного и середнього форматів, абстрактних і полуабстрактних композицій, виконаних в період з 2019-го до 2022 року. Перша виставка молодого майстра у нашому місті відбулась у 2016 році, у Музеї сучасного мистецтва Одеси. На ній були представлені картини, написані на меблевій оббивці і фанері, але цей період іронії уже позаду. Зараз Антон, за його власними словами, відчуває бажання звернутись до примусово втрачених кордонів – державних, екзистенціальних та особистих.

10 листопада в галереї Всесвітнього клубу одеситів відкрилася виставка графіки і колажів одеської художниці Ніни Федорової, випускниці знаменитої «мухінки». Авторка багато років займається керамікою (доречи, її панно и декоративні композиції прикрашають вестибюль Театру юного глядача и хол редакції «Вечерней Одессы»), в її працях відчувається вплив мейсенських майстрів фарфору, дихання Італії. Графіка і колажі відображають витончену давнину, ангельські лики, відгуки театру.

21 листопада у виставковій залі Свято-Архангело-Михайлівського жіночого монастиря відбулося відкриття XV Міжнародної виставки дитячої творчості «Золота осінь миру». На виставці представлені роботи дітей з України та різних країн світу – учасників міжнародного конкурсу «Діти малюють мир». Серед них – і вихованці творчих навчальних закладів м. Одеси. Цьогоріч діти зобразили на своїх малюнках мирну квітучу Україну. Автори найкращих робіт були відзначені дипломами та пам'ятними подарунками. Виставка організована з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Одеського та Ізмайльського Агафангела за підтримки Управління культури Департаменту культури, міжнародного співробітництва та євроінтеграції Одеської міської ради, КУ «Міська художня галерея» та Одеської обласної Ради Миру. Міжнародний конкурс дитячих малюнків «Діти малюють мир»

проводиться в Одесі вже 25 років поспіль у рамках проєктів «Великодні зустрічі», «Різдвяні вечори», «Золота осінь миру». Роботи юних художників подорожують Україною та світом, прикрашаючи різноманітні виставки у Конгресі США, ПАРЄ, Верховній Раді України.

24 листопада фотовиставка «Осень – мое время» відкрилася в галереї Всесвітнього клубу одеситів. Її автор – один із найтитулованіших одеських художників Олександр Синельников, великий друг клубу і при цьому ювіляр. Олександр Семеновичу – 60, і він у чудовій творчій формі! Майстер вміє бачити ефектний кадр у будь-якій життєвій ситуації, а ще до нього, мабуть, на телепатичному рівні прислухаються його улюблені моделі, одеські коти. Самі приходять і позують, показуючи себе у кращому вигляді. І все це на тлі осені, що дарує найбільшу різноманітність природних фарб, м'які тумани, перлинний розсип дощових крапель. Директор ВКО Григорій Барац з такої урочистої нагоди вручив ювіляру особливий паспорт та ще чайний набір, щоб не знав браку улюбленого напою. Якщо вже настала осінь життя, краще зустрічати її з чашкою гарячого чаю.

Театрально-концертне життя

07 листопада на сцені «Ракушка» в парку ім. Т. Г. Шевченка відбувся благодійний концерт на підтримку Збройних сил України. Виступи пройшли в рамках акції «З піснею до Перемоги» та були присвячені Дню інженерних військ України, а також Дню ракетних військ та артилерії України. У концерті взяли участь провідні солісти Одеської обласної філармонії ім. Д. Ойстраха та виконавець авторських пісень, баяніст Володимир Войцеховський. Організатори заходу – КП «Парки Одеси» та Будинок офіцерів за підтримки Департаменту культури та туризму Одеської міської ради.

13 листопада на честь Дня Незалежності Польщі в Одесі відбувся концерт творів польської музики у виконанні майстрів мистецтв нашого міста. В. о. заступника Одеського міського голови Олег Бриндак привітав представників польської спільноти, які мешкають в Одесі, з національним святом. «Ми завжди йшли поряд не лише по життю, а і в культурі та спільній боротьбі. Історія так склалася, що Польща поряд з нами: ми разом ведемо боротьбу за незалежність, ми продовжуємо її через сторіччя з тим самим ворогом, і я впевнений, з тим самим результатом досягнемо успіху. Ми відстояли тоді незалежність Польщі, а зараз – України. І Перемога буде за нами!» – зазначив Олег Бриндак.

17 листопада у рекордно короткі строки Одеський оперний підготував для глядачів чудовий сюрприз – прем'єру балету «Білосніжка». В театрі панувала по-казковому святкова атмосфера, адже

вперше за час війни відбулася прем'єра для дітей! Одна з найулюбленіших казок братів Грімм ожила на сцені під музику польського композитора Богдана Павловського. Старовинний сюжет яскраво й вишукано постав у хореографії Гаррі Севояна та Яніни Кисельової. Під керівництвом заслуженого артиста України Ігоря Чернецького музичну казку втілювали на сцені артисти та оркестр театру, а також вихованці зразкового ансамблю класичного танцю «Фуєте» школи мистецтв №14 та центру балету «Фуєте гранд». Цей вечір запам'ятався усім присутнім – у залі був аншлаг, постійно лунали гучні оплески дорослих та дітей. Наталія Івасенко в ролі Білосніжки була неймовірно легкою, ніжною та віртуозною. Роль шляхетного Принца органічно виконував соліст балету Андрій Пісарев. Образ підступної Королеви-мачухи реалістично й переконливо грала Анастасія Корно, а її прислужниць – Ганна Станкевич, Анастасія Баннікова, Анастасія Черняк, Ілона Топчий, Марія Рязанцева та Оксана Чепіль. Тішили й смішили малечу вірні друзі Білосніжки – семеро гномиків – Нікіта Путрін, Роман Лобкін, Денис Черняк, Сергій Позняк, Віктор Пелих, Вадим Круссер та Павло Гриць. Веселі й грайливі звірятка у виконанні юних артистів ансамблю «Фуєте» додавали виставі казкової атмосфери. Маленькі глядачі не могли стримуватися й танцювали просто на місцях і в проходах. У фіналі зазвучали фанфари – феєричне, захопливе дійство-оповідь про дружбу та всепереможну силу добра, передане мовою танцю. Це чудова прем'єра, яка стане окрасою репертуару театру на багато років. Дітям дуже важливо знати, що добро, попри все, переможе зло!

28 листопада на Міжнародній церемонії The International Opera Awards у Мадриді відбулося вручення нагороди Opera Company of the year 2022 Одеській опері. Таку ж нагороду отримала і Львівська опера. Премію Opera Company вперше в історії присудили спільно двом українським компаніям. Як зазначили у Міністерстві культури та інформаційної політики України, ця нагорода – «це найвище визнання у світі оперного мистецтва від колег зі всього світу. Визнання стійкості, сили духу і світла українських митців. Обидва театри випустили восени цього року, в Україні, де триває війна, світові прем'єри українських опер». International Opera Awards заснована у 2013 році. Щорічно її вручають за досконалість в опері та популяризацію жанру на міжнародному рівні. Заснував премію британський бізнесмен та редактор журналу «Opera» Гаррі Гайман.

Нова версія «Катерини», яка вже отримала гучний резонанс у вітчизняній пресі, цьогоріч ставилася в Одеській опері на завершення 212-го і на відкриття 213-го театральних сезонів. Вистава створена за мотивами творчості Тараса Шевченка. Автор музики і лібрето — композитор і художник Олександр Родін. Якщо характеризувати оперу загалом, то вистава видовищна, масштабна, з надзвичайно образною

музикою і яскравою сценографією. У постановці задіяно близько 400 осіб. Музика прекрасно оркестрована, чітко структурована і водночас органічна, має наскрізний розвиток, багата інтонаціями, подекуди не позбавлена гротеску та іронії. Певним чином дійство відволікає від самої музики, яку оцінити вповні можна, наприклад, за аудіозаписом. Особливістю цієї опери є підпорядкованість тексту музичним гармоніям, і як наслідок — словесний ряд втрачає фонетичну чіткість, тому доречним є паралельне дублювання тексту на титрах на встановленому над сценою моніторі, що знову ж таки відволікає й утруднює її цілісне сприйняття. У сенсі постановки опера контроверсійна, є простір для нових підходів, найперше – сценографії. Окремо виділяється оригінальне художнє оформлення й освітлення сцени, використання колористичного рішення у рамках запропонованого сценарію – ці художні складові на висоті і вписуються в концепцію видовищної опери-містерії (автор і художник візуальної концепції декорацій – Дмитро Ципердюк). Важливо, що нова опера відбулася і має всі шанси посісти чільне місце в репертуарі театру. Власне, це вже сталося. Загалом це серйозний крок у напрямку створення сучасної української опери, тим більше, враховуючи форс-мажорні умови, у яких здійснювалися її написання, підготовка і постановка. Тому настільки важливим є продовження репетицій, що уможливить нові постановки, нові підходи і знахідки, дасть змогу розкритися іншим акторам, особливо з огляду на те, що частина з них періодично перебуває за кордоном. Новий вітчизняний мистецький продукт уже помітили в Європі, про що, зокрема, свідчить анонсована публікація у впливовому британському журналі «Орега», обкладинку якого прикрашає фотографія із зображенням просвітленого й натхненного персонажа — Янгола. Жест, який надихає й обнадіює.

В Одесі відбулась музично-патріотична акція «З піснею до Перемоги», яка стала популярною серед одеситів та гостей міста. Так, 13 листопада у рамках акції біля Ротонди Миського саду відбувся черговий концерт. Музичні виступи глядачам презентували провідні солісти Одеської обласної філармонії ім. Д. Ойстраха, та автор пісень, артист, музикант і баяніст Володимир Войцеховський. Організатори заходу: КП «Парки Одеси», Будинок офіцерів за підтримки Департаменту культури та туризму Одеської міської ради.

Фестивалі. Конкурси. Свята

5 листопада у міському парку Перемоги Ренійської громади, на майданчику, біля фонтану відбувся благодійний ярмарок «Єдність у різноманітті». Це чудовий куточок Бессарабії, де гармонійно співіснують і збагачують одна одну культури й традиції представників різних національностей Придунав'я. Це край багатого фольклору, цікавих легенд, прекрасної кухні та чудового вина. Це запальні молдовські, гагаузькі танці, веселий гопак і, звичайно ж, блискуче болгарське хоро. Задля збереження культури Придунав'я у Ренійській громаді, як і в регіоні загалом, проводяться різноманітні фестивалі, ярмарки. З початком війни до Ренійської громади переїхало багато наших співвітчизників, які були змушені покинути рідні домівки. Тут вони знайшли тимчасовий прихисток. Тому однією з цілей ярмарку стала інтеграція вимушено переміщених осіб у життя громади та їх знайомство з колоритом нашого краю, традиціями та культурою національностей, які проживають на території Ренійщини. Міська влада подбала про підготовку парку до свята. Гуртом – і місцеві, й гості – прибирали опале листя та сміття, облаштували територію, встановлювали сучасні лавки для відпочинку та оригінальні гойдалки, виготовлені працівниками Ренійської ЖКС. «Наше управління житлово-комунального господарства давно заготовило оригінальні конструкції для гойдалок. А ось самих гойдалок не було. Й ось вони дочекалися свого часу. І ця акція з благоустрою – це ще одна можливість показати, що навіть під час війни можна і треба продовжувати впорядкування довколишнього простору, дарувати маленькі радості дітям. Такі дрібниці дуже цінні», – прокоментував міський голова Рені Ігор Плехов.

10 листопада в Одесі відбувся фінальний тур II етапу міського конкурсу читців, поетів та прозаїків «Срібне слово» учнів та вихованців закладів загальної середньої освіти міста Одеси. Конкурс проходив у двох номінаціях: «Читці» та «Поети, прозаїки». У фінальному турі II етапу міського конкурсу взяли участь 46 юних одеситів. Учасники читали твори, присвячені рідній мові, Україні, родині, виконували твори різних жанрів вітчизняної класики, сучасних авторів (поезія, проза, гумор) та авторські твори. Конкурсанти продемонстрували високий рівень сценічної культури та виразного читання. За рішенням журі конкурсу, за високий художній рівень виконання та сценічну культуру, самобутність творчого стилю учасники нагороджені дипломами I, II та III ступенів. Міський конкурс читців, поетів та прозаїків «Срібне слово» проведено з метою відзначення у 2022/2023 навчальному році Дня української писемності та мови, зміцнення та утвердження державного статусу української мови у сфері освіти, сприяння розвитку творчих здібностей дітей та молоді, формування основ виразного художнього читання й

культури слова, а також виявлення поетичних та літературних здібностей у школярів.

12 листопада в Одесі завершився II (міський) етап XIII Міжнародного літературно-мовного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. Конкурс проводився у форматі онлайн з використанням дистанційних технологій. У міському етапі конкурсу взяли участь 564 учні 5-11-х класів закладів загальної середньої освіти міста. Конкурсанти працювали над завданнями, підготовленими фахівцями Одеської академії неперервної освіти, та виявили ґрунтовні знання з шевченкознавства та індивідуальний творчий підхід. На підставі рішення фахового журі міського етапу XIII Міжнародного літературно-мовного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка у 2022/2023 навчальному році визначені переможці, які нагороджені дипломами Департаменту освіти та науки Одеської міської ради. Конкурс проводиться з метою виховання в учасників почуття гордості за свій український народ, його духовні цінності, любові до рідного краю, почуття патріотизму, віри в щасливе майбуття Української держави, про яку мріяв і писав у своїх творах Тарас Шевченко.

13-18 листопада третій, міжнародний етнографічний кінофестиваль «ОКО пройшов за кордоном. у місті Торунь. Директорка кінофесту Тетяна Станєва переконана, що цей вимушений крок добре позначиться на реноме фестивалю і розширить його можливості. «Там, за кордоном, ми проповідували Україну та її культуру, як апостоли Христа, з усією силою неофітів. Бо віримо: світло переможе, життя завжди перемагає смерть... Наша культура – це наша зброя. Нею ми воюємо! Заради неї ми боремося! Нею переможемо! Будьте певні!» – палко й емоційно написала вона на сторінці у Фейсбук. Офіційне гасло фестивалю «Святкуй життя!» ще раз підкреслює його філософію та стверджує, що жодна агресія не може завадити Україні жити. «ОКО» представлятиме різноманітні фільми про різні країни, нації, культури та релігії, таким чином відкриваючи й досліджуючи різні способи життя, пропагуючи мир і взаєморозуміння. Цьогоріч на розгляд надійшло 1171 заявок з усіх континентів, що стало рекордом для «ОКО». Стрічки фестивалю, програму якого було скорочено, змагатимуться у розділах Feature (повнометражний фільм) та Short International (короткометражний міжнародний фільм). Їх оцінювало міжнародне журі. Усі українські роботи, подані на фестиваль, показували у спеціальній позаконкурсній секції. Відразу після церемонії закриття третього фестивалю у Торуні, «ОКО» помандрував на північ Європи, щоб відкрити нашу країну для Фінляндії. Відтак 20 листопада українське кіно демонструвалось у Гельсінкі. «Фільми, які ми хочемо показати у Фінляндії, розкажуть більше про Україну, її багатовікову історію та культуру – це те, за що Україна

продовжує боротися і що захищає від російської агресії сьогодні. Ці стрічки розвінчують пропагандистські міфи Радянського Союзу та викривають проблеми і болі нашої країни. Глядачі зможуть поглянути на Україну іншими очима, зможуть поговорити про нашу країну з авторами та командою з України», – ділиться Тетяна Станева.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2023. –

Вип. 11 (листопад 2022). – 2023. – 16 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 3 від **06.01.2023** р. Тираж 10 прим.